

Depana, Greenpeace i Ecologistes en Acció de Catalunya consideren molt pobres i gens compromeses les actuacions en matèria de residus que preveu el nou govern de Catalunya

14 diciembre 2006

En España sólo se recupera el 11,5% de los residuos sólidos urbanos.

España — Una anàlisi de les línies d'actuació que el nou Govern manifesta en el seu "Document programàtic de l'Entesa Nacional pel Progrés", signat el 21 de novembre passat, fa preveure que no hi haurà un canvi substancial en els nivells de generació de residus, ni un sensible augment de les taxes de reutilització dels materials al nostre país.

Als residus, tant municipals com industrials o de la construcció, només se'ls hi dediquen tres punts, on tan sols es concreta la voluntat d'aprovar un Pla territorial sectorial i dues modificacions de Lleis, actuacions que ja han estat elaborades en l'anterior legislatura i que només falta aprovar-les. La resta queda a la bona voluntat dels gestors amb verbs tan poc compromesos com "impulsar". Passa de puntetes en temes polèmics com quan esmenta "altres formes de valorització" o "regeneració dels espais degradats". Finalment, ignora els grans eixos que farien capgirar la situació, com ara l'eliminació de la incineració, l'establiment de gravàmens als productes d'un sol ús o difícilment reciclables, les sancions als municipis que no volen fer una bona recollida selectiva, la corresponsabilitat ciutadana per dissenyar les diferents polítiques a aplicar, etc.

Què diuen?

* Aprovar el Pla territorial sectorial d'infraestructures de residus municipals 2005-2012.

* Impulsar les millors tècniques disponibles en matèria de prevenció, minimització i reutilització. Generalitzar la recollida selectiva, així com també altres formes de valorització, disposició del rebuig i regeneració dels espais degradats. A tal fi modificar la Llei 16/2003 de mesures de finançament de les infraestructures de tractament de residus i la Llei 6/1993 reguladora de residus.

* Desenvolupar un nou programa de gestió dels residus industrials i de la construcció, amb l'objectiu de reduir sensiblement la seva generació, i crear un mercat eficient d'aprofitament de subproductes.

Què no diuen?

* res de la incineració: mentre l'anterior acord del Tripartit pretenia fixar un escenari temporal on fos factible abandonar la incineració de residus municipals, en l'actual aquest punt s'ha esborrat completament.

* la utilització de residus com a combustible a les cimenteres. Potser entra dins d'"altres formes de valorització"?

* els terminis de "generalització" de la recollida selectiva

* que la regeneració dels espais degradats (llegir "pedreres") es farà amb reblliment de residus, fent servir el sistema de l'embalatge amb plàstic.

* no es preveu actuar davant la qualitat de la recollida selectiva (davant les importants taxes d'impropis)

* no se li reconeix la competència d'"autoritat que vetlla pel compliment de la normativa" a l'Agència de Residus de Catalunya, com sí es fa amb l'Agència Catalana de l'Aigua. Potser té a veure amb que uns dels grans incomplidors en matèria de residus són els ens municipals

* no es fa esment a la participació de la població ni de les entitats del territori i ecologistes en la planificació de les polítiques de residus.

Davant d'aquestes mancances, que valorem com a greus, volem aportar alguns punts que considerem bàsics per començar a redreçar una política de residus que, pel que manifesta el "Document programàtic de l'Entesa Nacional pel Progrés", no canviarà sensiblement el panorama actual, caracteritzat per una gran producció i un més que mediocre tractament:

1. La nova Llei reguladora dels residus ha de contemplar un règim de sancions tant per a particulars i empreses com per a les administracions locals que incompleixin la correcta recollida selectiva de les seves deixalles .

2. Eliminar abans del 2010 la incineració com a sistema de tractament dels residus municipals, establint enguany un calendari de tancament progressiu de les plantes existents, acompanyat amb una estratègia alternativa que inclogui les mesures de prevenció i les necessàries infraestructures de tractament.

3. Aconseguir, a partir de 2007, un creixement de la recuperació de materials procedents dels residus municipals d'almenys un 5% anual.

4. Establir criteris de prevenció i reducció de la generació de residus en les contractacions públiques de béns i serveis (obres, gestió de serveis públics, subministraments, consultoria i assistència tècnica) de l'Administració de la Generalitat.

5. Incrementar el cànon d'abocament any rere any perquè tingui un efecte dissuasiu per als municipis, i estendre'l a la incineració i als residus de construcció. El cànon d'incineració ha de ser superior al d'abocador.

6. Implantar el sistema de dipòsit i retorn a quants més productes millor.

7. Dedicar esforços i per tant diners a l'educació mediambiental dels ciutadans i ciutadanes de tot Catalunya. Cal que les campanyes i els esforços siguin sostinguts en el temps. Cal que les campanyes siguin coherents, amb un

missatge conjunt i coordinades per no “confondre el ciutadà” amb un excés de missatges.

8. Implantar progressivament taxes als productes d'un sol ús (com les bosses de plàstic que donen la majoria de comerços) i als envasos superflus o innecessaris.

9. Promoure els productes fets amb materials reciclats i els totalment reciclables.

10. Promoure una adequada política de gestió de residus orgànics, que permeti el tancament del cicle de la matèria orgànica a Catalunya.